

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 8. uri zjutraj.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.— " 4.50
za četrt leta " 1.50 " 2.25
Z "Novičarjem" vred:
za vse 1 to gl. 7.—
" pol leta " 3.50
" četrt " 1.75

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. —
"Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov
vračila v petito; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zabavale, smrtnice itd.
se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazze
Caserna št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pro-
jema upravništvo Piazze Caserna št. 2
Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč

Grof Taaffe.

I.

Grof Taaffe je neka posebnost mej
državniki na vsem svetu. Elastičen vam je
tako, da premaga vsako oviro. Naj se raz-
mere zasujejo tako ali tako, on pade
vsikdar na mehko stran. Iz vsake za-
drege — in teh je bilo že nebrojno — re-
šil se je grof Taaffe vsikdar srečno. Njemu
so parlamentarni odnosi mehko testo,
kojemu daje take oblike, kakoršne si želi
on sam. Grof Taaffe ni mej tistimi držav-
niki, ki hodijo — jekleno držeč se svojih
načel in svojega programa — prěmo pot
čez hribe in doline, ampak on se rad izo-
giblje oviram in gre okoli hriba, če ne
more čez hrib. Pri tem ga čisto nič ne
moti, ako mu drugi očitajo nedoslednost.
Le tako je razumeti, da se grof Taaffe že
14. leto drži na vladnem krmilu, dasi v
resnici ni po volji nobeni stranki.

Iz kratka: Grof Taaffe je poseben tip
mej državniki. Zato bi utegnili zanimati
naše čitatelje, ako jim v naših predalih
podamo zanimivo sliko, kakor jo je ne-
davno o tem državniku našel angleški
list "Contemporary Review". A
pomniti treba, da je dotični članek napi-
sala grofu Taaffe-u prijazna roka.

Rečeni list pojasnjuje najprej, kako
si grof Taaffe tolmači parlamentarne od-
nošaje ter stremjenja posamičnih strank,
odnosno narodnosti. Nazori grofa Taaffe-a
o odnosih avstrijskih so zares posebni, in
se hočemo nekoliko baviti žanjimi v pri-
hodnji številki.

Za danes naj podamo našim čitateljem
nekoliko karakteristike, kakor jo je načr-
tal omenjeni list. Čujte torej!

Grof Taaffe je mej tistimi redkimi
državniki, ki ne pripadajo nobeni katego-
riji, ker so neka posebnost. Mej znamen-
itejšimi svojstvi grofa Taaffe-a je njegov
socialni talent. V tem talentu je vir obil-
lici olja, koje uliva neprestano v besneče

valovje avstrijske politike, da na tak na-
čin ublažuje vihar. Poslušalci so kar izne-
nadjeni, da le odpre svoja usta. On je po-
polen mojster v vseh malih umetnostih
dvorjanov in diplomatov. Nepresežen je v
pripovedanju anekdot in v izmišljevanju
zanimljivih dogodbin. Njegov zmisel za
smešnosti, njegova bujna fantazija in nje-
gova vsikdar in na vse pripravljena dov-
tipnost je istotako irska, kakor je njegovo
ime. In njegova ročnost smešiti slabosti
ljudij prikupila bi ga bila sir Key-u. Na-
glašati je tudi njegova dramatiška nadar-
jenost. On je brezpogojen gospodar spre-
minjanju potez na svojem lici, tako, da bi
ga moral na tem zavidati vsak igralec. On
je absoluten gospodar svojim čutstvom,
tako, da je v stanu smejati se v najhuj-
šem razburjenju. Njegovi lastni ro-
jaki ne vedo, pri čem da so, ka-
dar hočejo soditi o njega poli-
tiki. Ljudje, ki ga poznajo le iz parlamenta,
menijo, da je Taaffe človek, ki je zado-
voljen z vsem; saj sedi, zatajujoč samega
sebe, tako veselo v očigled tudi takim
neprilikom, ki bi silile do obupa vsecega
druzega državnika. Gotovo niso mogli najti
boljšega politika za uprizorjenje politike
sprave. On sami je uverjen, da ga nje-
govi nazori o bitstvu politične smeri, naj-
prikladnejše za Avstrijo, najbolj usposo-
bljajo za ulogo pomirovatelja. Avstrijske
narodnosti se sovražijo prav od srca, da-si
so, ali morda ravno zato, ker so
po večini kristijani; vse te narodnosti se
morejo iskreno ogrevati le za koga tretjega
— in ta tretji je le cesar. Zveza mej
njimi torej ne more biti zveza src, ampak
zveza glave, in zato meni Taaffe, da se
mora polagoma pomnožiti moč glave
tako, da postane absolutna. Ker
Avstrija nikdar ni bila enotna in
nerazdružljiva država, in se to-
rej ne dá vladati kot organična celota, se
dosledno ne more trajno vzdržati nikak
vladni sistem — kakor bi bilo sicer želeti

omenil o grof Taaffejevem politično-pred-
pustnem "programu", dočim Vam o tem,
kakšen "finale" ali pa "fiasco" bode imel,
danes še ne vem povedati, a tudi o "pe-
pelu" ne, s katerim se bo grof Taaffe po-
tresal! . . .

Boljši uspeh pa je imel pustni "finale"
v nas Kranjskih in Ljubljanskih Slovencih!
Ker so ponehale frčati iz časnikarskih
predal tiste politične "rakete" in "karteče"
z desnega brega Ljubljane na — levi,
vršila se je pustna kronika prav po šš in
v polnem "dulci jubilo", in kdor bi nas
bil pri tem opazoval, dejal bi bil nemara:
Kranjskim Slovencem se presneto dobro
godí, odkar — so zmrznili Nemci in nem-
škutarji, in imajo v sivi hiši na Turjaškem
trgu za šefa barona Viktorja Heina, v siv-
kasti hiši na desnem bregu pa moža —
čegar krstno ime sem, če se ne motim —
pozabil. Pa — "non fa niente"! . . . Do-
velj je, če vam povem, gospod urednik, da
se iz same ljubezni do nas — uče sloven-
skega jezika, če tudi Vam ne jamčim za
to, da se ga — tudi nauče! — Da bi bili
tudi vi Primorski Slovenci kedaj tako
srečni! . . .

In tako Vam h koncu še omenim, če-
sar opustiti ne smem, — da smo zadnji
(pustni) dan z veseljami in maskaradami

jednotnosti —, koji bi hotel zanikati fe-
deralističko misel. Taktika grofa
Taaffe-a, da uveljavi to svoje naziranje,
bila je povsem primerna dobi, prebivalstvu
in okolnostim. Grof Taaffe je izboren, prak-
tičen psiholog (dušeslovec) najbolj pesimi-
stičke (črnogledne) vrste, ki neverjetno
nizko ceni človeške čednosti. Njegov spo-
min je skladišče slabosti, hinavstva in pre-
var družih ljudij; njegova iznajdljivost je
zbirka malih sredstev, s kojimi premiče
poslednje. On ne pokaže nikdar, da je
presenečen, in najbrže se tudi res ne čuti
presenečenega. Mirno in z dozdevno dobro-
hotnostjo bi mogel poslušati predsednika
kaki komisiji, ki bi se pečala z vpraša-
njem, ali je umoriti grofa Taaffe-a; in
morda bi našel celo kako pretvezo, da se
mu še pokloni ali mu privoli v to ali ono.
V postopanju se svojimi političskimi prija-
telji je grof Taaffe gibčen in do neke
mere ciničen. Najvažnejše zadeve razpravlja
tako, kakor da so same šale. Prirojeno
mu je menda, da ne more ni najvažnejših
vprašanj razpravljati resno in trezno. To
postopanje, kojemu bi hotel priučiti tudi
druge, je bitstven element v njegovi tak-
tiki. Žojim doseza, da so politiki mehkejši
in pristopnejši. V resnici pa sta ta lahko-
mišljenost in ta cenizem le površje nje-
govega bitstva in le malo jih je, ki ga
poznajo takšnega kakoršen je. A ti vedo,
da zveni iz vsake njegove besede skrb za
blaginjo države, ki se pojavlja v vsakem
pogledu njegovem. Udanost do gospodarja
in do domovine svoje je mej prvimi na-
gibi njegovega bitstva. To je ključ do
njegovega življenja in njegovih del; a
morda ne izvemo nikdar, koliko težav,
prevar in nevarnosti mu je bilo prebiti.
Člankar je opazoval grofa Taaffe-a v tre-
notkih, ko je posledni menil, da je sam,
in nikdar ne pozabi izraza na njegovem
(Taaffe-ovem) lici, na katerem so se bo-
rili agonija, vihar na nezaupnost in strasten
obup. Po menenju člankarja je grofa

bili kar — "okupirani"! Kar štiri so bile
na programu kot "finale"! Ni čudo torej,
da je igral pri tem "finalu" celo naš baron
svojo ulogo, saj jo je primahal nekdo celo
v podobi "domino" za hrbtom H. v široko-
krajnatem klobuku na maskarado "Ljub-
ljane", in neka druga (maska) je privlekla
na dan celo klobasasti "š 10" iz-za časa
Marije Terezije, ki je igral tudi svojo "rolu"
a še bolj tisti, ki je s tem š napravil —
"fiasco"! Zastopani so bili sicer še "dolgi
nos", "intrigant", "signum temporis" in
druge take karikature, pa kdo bi vse te
"komedije" opisoval, zdaj, ko nam doni
na uho resni — "Pulvis es et in pulve-
rem reverteris"! . . .

Ljubljanski pohajkovelec.

Božič na Angleškem.

(Iz W. Irvinga "knjige črtic" preložil V.)

II.

Sveti večer.

(Dalje.)

Posli so bili tako zaverovani v svoje
razveseljevanje, da sva parkrat morala po-
zvoniti, predno so naju čuli. Ko se mu je
bil naznanil najin prihod, prišel naju je

Taaffe-a najznamenitejše delo to, da je
Čehe zopet privabil v državni zbor. Grofu
Taaffe-u je bila dvojna naloga: spraviti se
z vsemi temi elementi, ter elektriciteto,
nastajajočo po njih preprih, uporabiti
za ojačenje vladne avtoritete. S tem je
dosegel, da je v Avstriji razum
imena vse absolutističko. Ko je Taaffe
leta 1879 prišel na krmilo, je bilo ljud-
stvo politički Bog in parlament njegov
prerok. Stranke so se vedno obračale do
volilcev in poslednji so jih vspodbujali in
jim dajali navodila glede političke smeri.
Danes si prizadevajo vse političke skupine,
izvemši morda Mladočehe, da si pridobe
dobrohotnost vladarja mesto odobravanja od
strani prebivalcev. Popred se je sukal par-
lament okoli demokratiške zemlje, a danes
se suče vse okoli solca cesarjeve milosti;
in danes bi se smel grof Taaffe ponašati,
da je pogodil tisto idealno obliko vlade,
o koji je trdil grof Hartig, da je jedino
sposobna za Avstrijo — vlade, v koji ce-
sar zasljuje, ocenjuje in zaukazuje, nje-
govi podaniki pa žele, govore in ubogajo.

Naše šolske razmere.

(Govoril posl. V. Spinčić v 191. seji
državnega zbora dne 28. januarja 1893. l.)
(Dalje.)

To je bilo v Labinci. Hrvatska šol-
ska občina je že l. 1888. prosila otvoritve
ondu sistematizirane šole; doslej niti odgo-
vora ni dobila. Neka druga občina je tudi
že l. 1887. prosila ustanovitve šole, a tudi
ta še ni dobila odgovora. Predsednik okraj-
nega šolskega sveta, kateri bi bil v prvi
vrsti poklican skrbeti za izobrazbo, je tako
pogumen, da očita Hrvatom surovost in
jim preti z batinami, ako nečejo glasovati
z italijansko stranko. (Čujte! mej somi-
šljeniki. Posl. dr. Brzorád: To so turške
razmere! — Posl. Alfred grof Coronini:
To so Rinaldinske razmere!) V Lošinjskem

squire, spremljan od družih dveh sinov,
ven vsprejet; jeden je bil mlad častnik od
armade, bivajoč doma na dopustu, drugi
pa oxfordski dijak, ravno vrnivši se z
vseučilišča. Squire je bil lep star gospod,
zdrav videti. Srebrni lasje so se mu lahno
kodrali okrog jasnega, cvetočega obličja,
v katerem bi bil liceslovec, ako bi bil,
kakor jaz, poprej kaj priličnega pozvedel,
mogel brati muhasto čud in dobrovoljnost,
združeni na poseben način.

Vsprejem od rodbinske strani bil je
gorak in prisrčen. Ker je bilo že pozno
zvečer, nama squire ni hotel dovoliti, da
bi bila zamenjala svojo potno obleko, tem-
več naju je brez ovinkov peljal k družbi,
ki je bila zbrana v veliki starošegni dvo-
rani. Tu so bili razni udje mnogobrojnega
sorodstva, mej njimi običajno število strij-
cev in tet, dobro omoženih dam, devic,
zunaj tistih let, za močitev nahajajočih se,
cvetočih strijčnikov s kmetov, na pol do-
raslih dečakov in jasnoških penzijonskih
deklic. Dali so si na raznovrstne načine
opraviti; jedni so kartali, drugi so se za-
bavali pri lévi; na jednem konci dvorane
bila je skupina mladih ljudij, nekateri
skoro dorašli, nekateri pa nežnejše in ra-
stoče starosti, povsem zamaknjeni v igro.
Prebitek lesenih konj, krajsarskih trobent

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Zanimiv je bil letošnji predpust, in v
dvojnem oziru mi je ugajal, kajti da ni
bil tak, bi se mi niti dopadel ne bil. A
motite se, gospod urednik, če menite, da
Vam bodem "per longum et latum" opi-
soval danes, kako smo ga mi Kranjci ali
pa Ljubljancje slovenski praznovali, nego
samo "finale" Vam opišem in pa "pépéla"
se dotaknem, sem dejel, in potem, kar je
s tema dvema bilo v zvezi. Pa, prav na
kratko jo potegnem!

Zanimiv je bil letošnji predpust! —
Na Dunaji komponiral je za naš politični
oder politično-predpustno "kadriljo" grof
Taaffe "der fortgfreitende Ministerpraesi-
dent" s "svetovnoznanim" vladnim pro-
gramom, a večine same komponirati ni
mogel, pa tudi pravega "teksta" tej "ka-
drilji" ne, nego mu potrebni "tekst"
oskrbi "večina", kakoršna že je. In grof
Taaffe bode plesal po njem, in ona mu
bode — "taktirala", mi drugi, zlasti Slo-
venci, pa bodemo gledali ta ples; — dru-
zega užitka itak ne bomo deležni, saj nekaj
časa ne! . . . Toliko sem mislil, da bi

okraju imajo Italijani — na papirju jih je 8000, v resnici pa jih ni toliko — prav toliko razredov, kakor Hrvati, katerih je 33.000. (Posl. Alfred Coronini: To je lepo razmerje!) Navedel bodem še lepše. V Čresu in v obeh Lošinjih so samo italijanske šole, čeprav večina otrok italijanskega jezika čisto nič ne ume. V štirih popolnoma hrvatskih vaseh so hrvatsko-italijanske šole. V Pazinskem okraju je za 6000 Italijanov 13 šolskih razredov, za 33.000 Hrvatov pa devet hrvatskih in šest hrvatsko-italijanskih šol. Zadnji čas je Pazinska občina mnogo storila za šolstvo; posrečilo se ji je ustanoviti ondu hrvatsko ljudsko šolo. Zgradila je več šolskih poslopij in ker nedostaje učiteljev, poučujejo duhovniki prostovoljno. Novi okrajni glavar — zajedno predsednik okrajnega šolskega sveta — je vsem duhovnikom, ki poučujejo, in vsem učiteljem napovedal boj. Šikanira jih kakor le more in sicer samo zato, ker so Hrvati.

K temu okrajnemu glavarju je šla, mislim dne 8. ali 9. oktobra, deputacija treh mož in ga prosila, naj uredi na Lindarski šoli razmere gledé učnega jezika. Okrajni glavar je deputacijo opsoval in ji pretil z zaporom, ako bi še kdaj s tako prošnjo prišla k njemu. (Posl. Brzorád: Tega okrajnega glavarja bi bilo zapreti!) Res, tako blazno počenjanje bi ničesar drugega ne zaslužilo.

V Puljskem okraju spada na 35.000 Italijanov 35 razredov, na 22.000 Hrvatov pa 13 razredov. V okraju Volosko je baje 700 Italijanov, ne 700 otrok, ampak 700 prebivalcev, kateri se upisani kot Italijani in ti imajo 4 italijanske razrede. V najnovejšem času je bilo v tem okraju sezidano šolsko poslopje, in sicer vsled strogega ukaza šolskega oblastva. Tam je bila nad 30 let dobra šola za silo in učitelj je bil od Nj. Veličanstva cesarja in kralja odlikovan. Ta šola še vedno ni sistemizirana, čeprav je že dve leti, kar je poslopje izgotovljeno; deželni odbor neče in deželni šolski svet se dela, kakor da zoper to ne more ničesar storiti.

Ustanovitvi hrvatskih in slovenskih šol se ustavljajo občinski zastopi in krajni šolski sveti, in sicer tam, kjer so hrvatske vasi združene s italijanskimi; ustavljajo se jim nadalje okrajni šolski sveti, kateri so ali izključno ali večinoma italijanski, in ustavlja tudi večina deželnih šolskih oblastev. Vse to pa ni nič koristilo, da se tem niso pridružila tudi o. kr. šolska oblastva. Okrajni šolski sveti delajo navadno tako, kakor želé občinski zastopi, deželni šolski svet pa tako, kakor želi deželni odbor, če je tudi zoper voljo Hrvatov, samo da je po volji Italijanov. Pogostoma se primeri,

in raztrganih punic, ležečih po tleh okolo, kazal je sledi družbe majhnih škrateljnov, kateri so bili, naigravši se ta srečni dan, spravljani v postelji, da bi pokojno prespali noč.

Mej tem ko so se vršila mejsebojna pozdravljanja mej mladim Bracebridgeom in njegovimi sorodniki, dan je bil meni čas, natanko pogledati sobo. Imenoval sem jo dvorano, kajti v starih časih je bila gotovo dvorana. Očividno je bilo, da se je bil squire prizadeval, kolikor toliko dati jej prvotno podobo. Nad nepravilnim, daleč naprej sezajočim kaminom visela je slika oboroženega, poleg belca stoječega vojščaka, na nasprotni steni pa čelada. Ščit in kopje. Na jednom konci bilo je velikanško jelenovo rogovje, vdelano v zid; njegove veje služile so za kaveljne, da so klobuke, biče in ostroge obešali nanje. Po kotih pa so bile puške ptičarke, ribarske mreže in druga lovska oprema. Pohiše je bilo okornega dela prejšnjih časov, dasi ravno je bilo pridejano več modernih in priložnih stvari; po hrastovih tleh prostrte so bile preproge, tako, da je bilo vse skupaj videti na pol stanica, na pol dvorana. —

(Dalje prih.)

da dobé občine kot rešilo na svoje petice od deželnega šolskega sveta samo prepis rešila, katero je bil izdal deželni odbor, kakor da deželni šolski svet nima tu ničesar govoriti in odločevati in kakor da ima samo nalogo, obvestiti proslilce o rešilu deželnega odbora. To ni samo v škodo Hrvatov in Slovencev, to ni samo ponižujoče za o. kr. oblastva, to je tudi zoper jasno besedilo zakona. (Posl. dr. Brzorád: Kaj se menijo naša oblastva za zakone!) Drž. ljudsko-šolskega zakona § 59 določa, da je povsod tam ustanoviti šolo, kjer je jedno uro daleč v okrožji 40 šolskih otrok. Če je v Istri na stotine takih okrožij, kjer ni nikake šole, tako je to dokaz, da se ta zakon ne izvršuje, če pa se ne izvršuje, so tega kriva o. kr. oblastva, katera imajo nalogo, zakone izvrševati in paziti, da se izvršujejo.

Člen 19. drž. osnovnega zakona z leta 1867. določa, da je javne učilnice tako urediti, da ima vsak narod sredstva izobraževati se v svojem jeziku.

To sta dve važni določbi; vsakemu narodu naj se dajo sredstva za izobraževanje in to naj se vrši v jeziku narodovem. Če je torej v Istri 17.000 hrvatskih otrok, kateri nimajo sredstev za izobraževanje, ako v Trstu in Gorici ni slovenskih šol, potem ni tega dolžiti nikogar drugega, kakor ravno o. kr. državna oblastva. (Poslanec Biankini: Naučno ministerstvo!)

Doli pri nas se dolže drugi faktorji; občine, občani in deželni odbor. Čudno je to, da je sklicivanje na občine samo tedaj navadno, kadar so zoper Hrvate in za Italijane; na občane se sklicujejo oblastva tedaj, kadar so ti za Italijane in zoper Hrvate. Deželni odbor hoče vedno kolikor mogoče italijanskih šol in je odločno protivni hrvatskim šolam.

Vidi se, da bi sklicivatelji radi odvalili krivdo od sebe, a zakon govori tudi v tem oziru popolnoma jasno. Državnega ljudsko-šolskega zakona § 6. veleval: O učnem jeziku razsodi, zasllišavši vzdrževalce šole, držeč se mej, določenih po zakonu, deželno šolsko oblastvo, to je deželni šolski svet. (Konec prih.)

DOPISI.

Dekani, začetkom februarja [Izv. dop.] Predraga „Edinost“, vsprejmi v svoje predale sledeče vrstice, da nekoliko ispraznem torbo, kojoj že težko nosim.

Pred sedmimi leti imeli smo občinsko starešinstvo, ki je bilo skoro popolnoma naše, narodno. Na čelu mu je bil nadžupan, mož, ki je ljubil svoj narod in preblagi jezik, ki ga je mati učila.

Pred tremi leti pa je bil izvoljen v starešinstvo mož, ki je vedno delal na to, da postane nadžupan. In glejte: posrečilo se mu je. Prilizoval se je pri nekaterih, da so agitovali zanj, hodil je okoli občin in obljuboval jim je vse, kar so sami želeli in pohleven je bil do onega dne, ko je bil izvoljen nadžupanom. Potem pa, ko je postal nadžupan, postal je ves drugi in ni bil več one misli, kakor popred; postopal je ravno nasprotno: tako, kakor postopa še dandanes.

On ne ljubi naroda svojega, kakor ga ni ljubil še nikdar; ne ljubi svojega materinega jezika, tem več spoštuje kopersko gospodo, če ravno niti ne ume govoriti italijanski; on je edini, ki pomaga tej gospodi proti nam.

Čujte, dandanes imamo pravico uradovati v slovenskem jeziku on pa tega noče. Znano mi je, da je v začetku njegovega službovanja povabil nekega prijatelja, da pomaga tajniku. Temu prijatelju pa je bilo bolj po volji slovensko kakor italijansko uradovanje; drugače je mislil gospod nadžupan, kajti ni privolil, da bi se uradovalo slovenski.

Zelo osorno postopa tudi z vsemi občinskimi svetovalci. Vse mora biti tako, kakor hoče on, nikdar pa ne tako, karkor bi želeli drugi pametni možje. Gledati mo-

ramo torej na to, da se odpravijo tako žalostne razmere.

V tekočem letu bodejo volitve novega občinskega starešinstva. Vsaki volilec naj pride na volišče in odda naj svoj glas za take može, ki spoštujejo svoj narod, ki se ljubijo mej seboj. Ti poslednji pa naj si izvolijo nadžupana, ki bode deloval z njimi vzajemno, ne pa kakor se godi sedaj, da se gledajo kakor pes in mačka.

Politični pregled.

Notranje dežele.

O novem udarcu avstrijskim Slovanom nam je danes poročati. Pri najvišjem sodišču obstoje posebni jezikovni senati, tako, da morejo dotični referenti sestavljati svoja poročila iz originalnih, v nemških jezikih sestavljenih spisov. Ta naprava je bila kolikor toliko pravična, ker so po njej nemški jeziki uživali vsaj nekoliko pravic pri najvišjem sodišču. A tudi ta mrvica je bila menda preveč g. predsedniku najvišjega sodišča, pl. Stremayr-ju, kajti odredil je te dni, kakor javlja „Dziennik Polski“, da se morejo vsi spisi najprvo preložiti na nemški jezik in šele potem se izročé dotičnim referentom. Po tej naredbi postane jezikovni senati nepotrební in konec bode skromnim pravicam nemških jezikov pri najvišjem sodišču. Ta naredba je ozolovljila celo Poljake tako, da se hočejo postaviti po robu najnovejšim pomemčevalnim namenom. Pri tem odporu bodo imeli gotovo vse druge Slované na svoji strani.

Poslanska zbornica. V seji dne 15. t. m. se je zapričela razprava o proračunu pravosodnega ministerstva. Poročevalec je Poljak Mačey-ski. Poslanec Edlbacher se je potezal za sodne pisarje, sluga in paznike, češ, da za te siromake država nič ne stori, dočim ima vsikdar denar, ako vojna uprava zahteva 50 milijonov goldinarjev. — Posl. Abrahamovič želi, da bodi civilno pravljanje ustno in javno. Sedanji sodni red je kriv, da marsikdo ne išče svojega prava, kajti siromaka pravda navadno ugonobi. Posl. Menger je ostro kritikoval sedanji sodni red ter je rekel, da je sedanja uredba justice narejena samo za bogataše; siromaka uniči časih jedna sama pravda popolnoma. — Pravosodni minister naznanja, da se izgotovljeni trije zakonski načrti, kateri pridejo pred zbornico, kakor hitro jih odobri minister-ski svet. Ti načrti so: civilnopravni red, zakon o pristojnosti sodišč v civilnopravnih rečeh in zakon o eksekucijskem postopanju. Oslanjajoč se na izvajanja posl. Suessa je izrekel g. minister svoje subjektivno menenje, da je šoli le tedaj doseči dober vseh, če se največ paznosti obrača do verske vzgoje. Glede konfiskovanja časnikov pravi minister, da je znova opozoril državna pravdnštva na svoj ukaz iz leta 1889. — Posl. Vašaty je govoril o sodnih razmerah na Českem trdeč, da vlada protežira nemške in zapostavlja česke uradnike, da se sistematično ovira česko uradovanje in da se ponemčuje z vsemi silami.

V seji dne 16. t. m. poročal je najprvo poslanec dr. Kathrein o nujnem predlogu posl. Ferjančiča in tovarišev ter je stavil predlog: vlada se pozivlje poizvedovati o bedi, nastavi valod slabe letine v okrajih Postojna, Logatec, Rudolfovo, Krško in Črnomelj ter potem odpomoči. Ta predlog se je vsprejel.

Zatem je posl. Vašaty nadaljeval svoj govor ostro kritizujoč najnovejšo naredbo predsednika najvišjemu sodišču. Osobito se je obrnil proti neki naredbi Stremayrja z dne 2. decembra 1892, v kateri imenuje nemške jezike „ptuje jezike“. Pri tem je nastal silen hrup mej poslanci. Govor-

nik pozivlje vlado, da razveljavi omenjeno naredbo predsednika najvišjega sodišča.

Dr. Laginja želi istotako, da se preosnuje civilni sodni red. Mej govorom Laginjevem čuti je bil tudi vsklik Spinčičev „Rinaldo Rinaldini, bandit“. Radi tega vsklika pozval je podpredsednik Chlumetzky posl. Spinčiča k redu. Spinčič je zahteval na to besedo, a podpredsednik mu je ni dovolil, ampak je pretrgal razpravo. (Govor Laginjev priobčimo po stenografičnem zapisniku.) V naslednji seji je rekel posl. Masaryk, da vsklik Spinčičev ne soglaša se stenografskim zapisnikom, na kar je podpredsednik zaukazal overovateljem, da doženejo, kako se je glasil. — Pravosodni minister izjavlja, da mu še ni znana naredba Stremayrjeva ter da je zahteval pojasnil ter pozivlja Mladochehe, da se izjavijo, kako si oni mislijo mirno življenje z Nemci. Nikjer nimajo mali narodi toliko obrambe nego v Avstriji. V tem trenutku je dospelo pojasnilo predsednika najvišjega sodišča glede večkrat omenjene naredbe, češ, da tej naredbi ni bil namen žaliti narodnosti, ampak se je izdala v interesu rednega pravosodja. Sklicevaje se na pritožbo dra. Laginje, pravi pravosodni minister, da bagatelni sodniki mnogokrat ne razumejo jezika strank, pravi pravosodni minister, da se trudi pravosodna uprava, da bi kolikor le mogoče odpomogla temu nedostatku, žal, da nima na razpolago zadostno število kandidatov, jezikom popolnoma števih.

Tudi biskup Strossmayer se je v posebnem pastirskem listu najodločneje izjavil proti uvedanju civilnega zakona na Ogerskem. Brez zakramenta smatra cerkev katoliška vsak zakon kot konkubinacijo (takozvani divji zakon.) Civilni zakon ne znači samo kršenja katoliške vere, ampak jo naravnost ponižuje.

Vnanje države.

Knez bolgarski se poroči s princezino Marijo Lujizo Bourbon-sko, hčerjo vojvode Parma. Stara je 23 let.

Iz angleškega parlamenta došla je znamenita vest: Gladstone je že predložil svoj toliko pričakovani načrt za samoupravo Irske. Ta zakonski načrt določa za Irsko posebno zakonodajno oblast. Irskemu parlamentu se bode pa baviti samo s takimi zadevami, ki se strogo tičejo le Irske. Irski podkralj naj bi stal nad strankami. Dosedanji poslanci irski v parlamentu angleškem ostanejo še naprej, a ti poslednji ne bodo imeli pravice glasovanja o zakonih, ki se tičejo izključljivo Velike Britanije ali o davkih, ki se ne pobirajo na Irskem; ampak bodo smeli glasovati le tedaj, ko bode šlo za skupne državne smotre. 83-letni Gladstone je govoril — utemeljujoč svojo predlogo — mladeniško navdušenostjo skozi tri cele ure, a končal je s solzami v očeh nastopno: „Jaz ne bi rad ostavil deželi nadaljni obstoj te prepirne dedšine, ki je prehajala skozi sedem stoletij od roda do roda; rotim torej zbornici skoro se svojim poslednjim dihom, da se odpove preteklosti, koja naj se umakne ljubezni, slogi, in stalni vzajemnosti.“ — Krasne besede to: morda bi bile na svojem mestu tudi kje drugje.

Različne vesti.

Papežev jubilej. Predsedništva političnega društva „Edinost“, „Slavjanske Čitalnice“, „Delalskega podp. društva“ in „Tržaškega podp. in bralnega društva“ se poklonijo v nedeljo prevzišenemu vladiki, da v imenu dotičnih društev, odnosno tržaških in okoličanskih Slovencev izrazijo svojo udanost in svoje čestitke povodom škofovskega jubileja sv. Očeta. Vabljeni so tudi druga društva, mestna in okoličanska, da se pridružijo tej deputaciji. — Ljubljanski podjetnik Josip Paulin priredi

tem povodom poseben vlak, kateri odide dne 10. aprila ob 10. uri predpoludne iz Maribora, iz Ljubljane ob 2. uri popoldne, iz Gorice ob 6. uri zvečer. V Rim dospel dne 11. aprila ob 3. uri popoldne. Vrniti se je v 30 dneh, potovanje je smeti pretrgati 6 krat. Vozne cene se prijavijo skoro in se je oglašiti za listke najdlje do dne 4. aprila pri gori imenovanem podjetniku. Isti vsprejema tudi prijave za stanovanja v Rimu in podaja tudi druga morda zaželjena pojasnila.

Laška nestrpnost. Pravo smo zadeli, ko smo rekli v poslednji številki „Edinosti“, da je neka brezvestna klika zbegala in zmagala — gladno ljudstvo. Dá, gladno! Ljudstvo so zaveli v nekak delirij, da se samo več ne zaveda svoje — bede. In oslepili so je, da ne vidi prepada, zevajočega mu nasproti, in da ne vidi — a to je najžalostnejše — kdo so tisti, ki so se mu valili za voditelje in prvake: da ne vidi, kako je zlorabljajo kot slepo orodje; da se niti ne zavede velikanske žrtve, kojo zahtevajo ti „prvaki“ od ubogega ljudstva. Žrtev ta je res velikanska: ljudstvo naj si zruši vse pogoje svojega lastnega obstanka na korist zloglasnim namenom tiste poznane in drzne klike. Ni nam namen tožiti in jadicovati, ampak vidi se nam umestnejše, da pametno računamo z razmerami kakoršne so. A še nekemu drugemu bi bila sveta dolžnost vestno motriti divjanje zbeganega ljudstva in zasledovati vzroke temu divjanju ter popraviti grehe, dokler se še popraviti dajo. In ta drugi so slavne oblasti. Mi smo že storili svojo dolžnost, ako svarimo in opominjamo one činitelje, kojim je skrbeti za javni mir in red. Nismo toli brezpametni, da da bi zahtevali, da bi slavne oblasti kar odpravile vsa narodna in politična nasprotstva, kajti čudeže more delati le Bog. Ali kar morejo in morajo storiti oblasti, je to, da s pametnim, pravičnim in pred vsem nepriustranskim postopanjem posežejo vmes, da nasprotstva ne zadobe take oblike, kakoršna nikakor ne more služiti v čast moderni in pravni državi. Uprav v poslednjih pustnih dneh je bilo na vseh straneh toliko provokacij in zasramovanja slovenske narodnosti, da je res trebalo globlje pravi naše, da je mogla „Triester Zeit.“ velikim zadoščanjem naglašati uzorni red, ki je vladal v tem pustnem veselju. Ljudstvo naše toži soglasno — celó v naše uredništvo so prišli ljudje tožiti —, da so jih zasramovali povsodi, kjer se je začela slovenska govorica. Na dan Sokolove maskarade sedela je n. pr. večja družba slovenskih olikancev v neki gostilni. A komaj je zapazila v lokalu navzoča sodrga — nobeno drugo ime ne bi bilo primerno —, da so to Slovenci, je že začela izzivati in prav po divjaški tuliti: „Lasee che i cantie e subii“, tuliti tako, da ni bilo možno mirno pogovarjati se. Ti „surovi“ Slovenci, ki se ne morejo ponašati s tak o avito kulturo, bili so pametni in so — zapustili lokal. Kaj bi bilo lahko nastalo, da je bil v slovenski družbi kak vročekrvnež?

V sredo zvečer vračala se je od Sv. Ivana mirna slovenska družba, mirno pogovarjajoč se v slovenskem jeziku. A laške tolpe, prepevajoče gori omenjeno pouličarko, napala jih je dejanski samo zato, ker so govorili slovenski. Nastal bi bil kmalu velik pretep, da ni jeden naših energično posegel vmes. — Kakor rečeno: take provokacije dogajale so se na vseh straneh. Ponavljamo, da na vsem tem ni toliko krivo zbegano in premamljeno ljudstvo, ampak tisti brezvestneži, ki spekulirajo se zlobnimi instinkti zanemarjenega ljudstva. Odtegnite ljudstvo pogubnemu uplivu tiste klike, ki propoveduje ob vseh vogalih — nestrpnost; dokažite mu z dejanji, da vam je res pri srcu njega blagostanje; učite je tolerance in strpljivosti, pa boste videli, da tisti zloglasni italijanski radikalizem stoji na jako šepavih, trhlenih nogah. In vse to dosežejo lahko slavne oblasti, samo če hočejo. Dokler pa taki listi, o katerih govori ves svet, da su poluurnadni,

še v nemajo — vsaj neposredno — strasti meji ljudstvom, dotlej se seveda ne obrne na bolje; nasprotno: bati se je, da se nasprotstva poostrijo še bolj. Pomislite vendar, da tudi slovenskemu ljudstvu se ne pretaka po žilah — polževa kri. Dixi et salvavi animam meam.

Pripomniti nam je še, da smo napisali te vrstice na prošnjo slovenskih delavcev.

Nesramnost je dala že večkrat povod našemu listu, da smo jo ožigosali po pravici. Danes nam je zopet poročati čin, ki v najboljši svit spravlja toliko opevano „kulturo“. Pod pretvezo pustnih norčij, spuščajo se tržaški Lahoni v najpodlejšše čine s tem, da, ne boječ se božje jeze, sramote najsvetejša verska opravila. Pustni terek po noči so uprizorili norci v takozvani krčmi „All America“ v starem mestu prizer, predstavljajoč umirajočega pusta. Šalili in norčevali so se z raznimi običajnimi cerkvenimi obredi glede pokopovanja mrtvecev. Slednjič so štirje od njih šli na ulico, eden preblečen za duhovnika, nosečega sv. bogotajstva, drugi pa noseč zvoznec in sveče, kakor da nesejo sveto popotnico umirajočemu. K brezobraznemu sramotanju živega Boga se je zbralo mnogo občinstva, ki se je radovalo na tem pogledu in norčevalo; a k sreči je prišla poleg tudi mestna policija, ki je predrzneže dejala v temnico. Dosti je pač dopuščenih veselje in norčij o pustu, a sramotiti z malovrednimi burkami, kar mora biti vsacemu kristjanu najsvetejše — norčevati se celo iz Najvišjega — to morajo pač le ljudje brez duše, srama in vere; kaj enacega uprizoriti morejo le zlobni ljudje, koji so s svojo narodnostjo izgubili še vero in moraló! —

Načelnništvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda poziva na redni občni zbor, ki bode jutri, 19. februarja t. l., ob 3. uri popoldne v prostorih „Slovenske čitalnice“ (Via S. Francesco, št. 2, I. nad.) Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnice. 2. Poročilo tajništva o delovanju podružnice l. 1892. 3. Poročilo blagajništva. 4. Volitev novega načelnštva.

Častite družabnice so naprošene, da se udeležijo v obilnem številu tega zbora.

One morejo uvesti v zbor tudi druge rodoljubke, ki se želé vpisati v podružnico. Društvenina se lahko plača istega dne.

V tej zadevi smo prejeli nastopni poziv!

Častite družabnice!

Ko se je v Trstu prvokrat rodila srečna misel, da se ustanovi ženska podružnica, tedaj je dobil ta klic odziv v sto in sto srehi slovenskih žena. Tedaj jih je prišlo prepolno k občenemu zboru, kar je bilo v čast vsem Slovincem. Poziv ta na občni zbor ponavlja se leto za letom, a odmeva ni nikjer! — Občni zbori so tako malo obiskani, da je skoraj število nepopolno in kmalu ne bi se mogli niti vršiti. Slovenske gospe in gospodičine! zbudite se vendar iz tega indiferentizma! Ne vidite-li, da nas obdajajo sovražniki krog in krog, in ve da bi se ne ganile? To vem gotovo, da se zdramite, da pridete, ter da ostanete zveste društvu in narodu. Vsaka, ki dobi vabilo, misli naj si, da je to višji poziv ter da mora priti. Pridite vse, vse! Saj bi bilo vendar lepo, da bi se spet enkrat videle po tolikem času. Tedaj do gotovega svidenja v nedeljo popoldne.

Družabnica.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu darovala sta K. in J. 9 for. 80 kr. od svote nabrane v namen, da se naredi mali darček bližnjim bratom, nekaj pa sta darovateljcem povrnila vsled „veta“, dobljenega „od zgoraj“ — da se darilo opusti.

V isti namen so nabrali plesalci „Delalskega podp. društva“ fo. 216. — Gospa Metlikovič nabrala je pri Sokolovi maskaradi for. 835. — Štolfa Josip, gostilničar v Sežani daroval je po-

vodom dobljene pravde radi motenja posesti pravice prostega vhoda v hišo 5 gld. Naj bi ga posnemali tudi drugi v enakih prilikah! — V navdušenju po koncertu Nadine Slavjanske v kavarni Commercio nabrali so tržaški in od drugod došli gostje 13 for. 40 kr. — Pred delj časa zaslužil „dr. Šriberček“ 90 kr. — Preostalo imetje društva „Svoboda“ v Rocolu 11 gld.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo v torek dne 14. t. m. med veselimi Barkovljani v krčmi „Pri rumeni hiši“ v Barkovljah 1 gld. 34 kr. Ta svota se prišteje oni za pokroviteljino „Adrije“.

Za svetoivansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so nabrali svetoivanski krokarji v Riemanjih, zdraveči „mačka“, 1 gld. 5 kr. — V isti namen je daroval nekdo okrestiti od posojila v znesku 1 gld.

Slovenska zmaga. Pri volitvi velikega posestva v okrajni zastop celjski zmagala je narodna stranka z 51 proti 35 glasom. S tem je zagotovljena narodna večina v tem okrajnem zastopu. Slava narodnim volilcem.

Vojaški nabori na Primorskem se bodo letos vršili nastopno: V Trstu, dne 1. 2., 3., 4., 6., 7. in 8. marca; v Gradški 4. marca; v Korminu 6. in 7. marca; v Gorici (za mesto) 8. in 9. marca; v Ajdovščini 16. in 17. marca; v Gorici (za okolico) 10., 11., 13. in 14. marca; v Kanalu 20. in 21. marca; v Bovcu 24. marca; v Tolminu 27. 28. in 29. marca; v Cerknem 30. marca; v Sežani 18. in 20. marca; v Komnu 22. in 23. marca; v Trzinu 24. in 25. aprila; v Červinjanu 27., 28. in 29. aprila; v Kopru 13., 14., 15. in 16. marca; v Piranu 10. in 11. marca; v Podgradu 15. in 16. marca; v Pazinu 9., 10., 11. in 13. marca; v Buzetu 3. in 4. marca; v Poreču 23. in 24. marca; v Motovunu 6., 7. in 8. marca; v Pulji 8., 10., 11. in 12. aprila; v Rovinju 27. marca; v Labinju 29. in 30. marca; v Voloski 4., 5. in 6. aprila; na Krku 20. in 21. aprila; v Čresu 18. aprila; v Lošinjju 14. in 15. aprila; v Bujah 18., 19. in 21. marca.

Pogrebno društvo „Arimatej“ v Barkovljah je imelo svoj občni zbor v nedeljo 5. t. m. Dohodkov je imelo to društvo v minolem letu 891. gld. 2 kr.; troškov pa 459 gld. 98 kr. Čistega dobička je bilo toraj koncem leta 1892 gld. 431.04. Skupno premoženje koncem leta 1892. je bilo gld. 3593.42. — Kakor je bilo že omenjeno v „Edinosti“, določilo se je pri tem občenem zboru 5 gld. za podružnico „Družbe sv. Cirila in Metoda na Greti“.

Možaki, kateri sedé v odboru imenovanega društva z vrlim svojim predsednikom na čelu, so nam porok, da se bode to društvo i v bodoče tako lepo razvitalo!

Iz Ajdovščine se nam piše: Obžalovaje vam moramo naznaniti, da tudi pri nas v Ajdovščini ni dobiti slovenskih menjic, da-si je tu prebivalstvo izključljivo slovensko. To je sramota, koja ne smemo trpeti še na dalje. Ako se dotični prodajalec ajdovski noče požuriti, pa bi moralo ljudstvo samo poprijeti inicijativo, da se odpravi ta nedostatek. V prvi vrsti so seveda v to poklicani trgovci in obrtniki. V tem pogledu morali bi biti neizprosni, ako hočemo, da zadobi naš jezik primerno veljavo v vseh strokah javnega življenja. Torej, ganite se! — Dostavek uredništva: Tako je prav, posnemajte le vrle Sežance, ki so si nedavno kar na mah priborili svojo pravico v tem pogledu. Finančno ravnateljstvo ustreže gotovo vaši želji, le oglašite se!

Častno diploma z zlato svetinjo priznala je komisija, sestavljena iz najslavnejših medicinskih velmož higijenične razstave v Londonu (Royal Aquarium Westminster) zdravilnim izdelkom (tinktura za želodec, malični strup, sirup iz izlečka rastline tamarindus, Anisette

Excelsior in Naturel-Buracao) lekarja G. Piccolija v Ljubljani. To je drugo odlikovanje v kratke dobi.

Poslano*).

„Edinost“ ima v 7. številki t. l. dopis iz Gorice, kateri nam goriškim slovenskim trgovcem in obrtnikom predbaca vse tisto, s čimur nas naši nasprotniki neprenehoma razupirajo in oškodujejo. Dopis ima znak velike zlobnosti, osebnega sovraštva ali nezavednosti. Slovenski trgovci in obrtniki iz svojega in tudi narodnega ozira jako obžalujemo, ker se važnost trgovskega in obrtniškega stanu v Gorici tako malo priznava in njegove težavne razmere tako malo poštevajo, da se mu spodkupaže stališče v mestu s takimi govoricami in dopisi, kakoršna sta bila dva lanske leto v „Novi Soči“ in je oni v zgoraj navedeni v „Edinosti“. Kaj pa bomo Slovenci v mestu, če ne trgovci in obrtniki? — Ako se goriške razmere ne spreminene, kaj bode z narodnim življenjem v Gorici?

V obrambo nam neobhodno potrebnega trgovskega in obrtniškega stanu zahtevamo podpisani, da dopisnik „Edinosti“ objav one trgovce in obrtnike, ki zlorabijo goslo „Svoji k svojim“ in one, ki ponujajo vsak „švindel“ kot suho zlato pod narodno krinko, da se jih bo narod vedel izogibati ter da ne bodo trpeli radi njih tudi solidni trgovci in obrtniki.

Ako dopisnik tega ne stori, škoduje neizmerno naši trgovini in obrtniji, ter naši narodni stvari in mi ga imenujemo **podlim obrekovalcem**. Slavnemu uredništvu „Edinosti“ pa svetujemo, naj v obrambo svojih koristij v drugem slučaju objavi dotičnega dopisnika, ker podli obrekovalec ni vreden uredniške tajnosti.

V Gorici, dne 9. februarja 1893.

(Sledi 16 lastnoročnih podpisov goriških trgovcev in obrtnikov).

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava velevala.

ZAHVALA.

Podpisana rodbina se najiskrenejše zahvaljuje vsem onim, koji so od blizo in daleč prišli, da skažejo poslednjo čast naši blagi nevesti in materi, oziroma so-progi

Ivanki Ražem, roj. Škabar.

Osobito se zahvaljuje preč. gosp. župniku, sorodnikom, prijateljem in znancem pokojnice, posebna srčna hvala pa sl. pev. skemu društvu „Adrija“ iz Barkovlj, ki se je skazalo toli hvaležno, da se ni plašilo dolge poti in je prevzelo petje pri sv. maši in pogrebu ter s tem nam olajšalo preveliko žalost in pustilo trajen spomin.

Še enkrat: srčna hvala, Bog plati!

Bazovica, dne 14. februarja 1893.

Rodbina Ražem.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Fabria“, nom „Belladonna“, poleg kavarne, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 40-104

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

E. Šverljuga, dravec v
dion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za
blagohotno obiskovanje. CL

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini
številka 2,
se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsako-
vrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najno-
vejši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno
postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih
cenah. 25-52

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente
št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna
jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. CL

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega
in Cecilia, toči izvrstno
domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša —
pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske
poštne tiskanine. CL

**Kavarni „Commercio“ in „Te-
desco“** v ulici „Caserma“, glavni shaja-
lišči tržaških Slovencev vseh stanov.
Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih.
Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča
Anton Šorli, kavarnar. CL

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (nasproti
lekarne E. Leitenburg)
priporoča svoja izborna isterska vina čistim
družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje
postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo.
— Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo
in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Mlekarna Frana Gržine iz St.
Petra
na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba
Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat
na dan fršno opremo mleko po 12 kr. liter ne-
posredno iz St. Petra, sveža (fršna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vec-
chia št. 19,
trgovina z mešanin blagom, moko, kavo, rižem in
raznovrstnimi domačimi in tujimi pridelki. CL

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-
pa št. 18
polog kavarne „Universo“ priporoča se Slove-
nom v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna
vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je
odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem
CL JAKOB KUMAR

V gostilni „Alla Croce di Malta“
Piazza della Zonta, točijo se istrska in furlanska
vina najboljše kakovosti po 32 kr. liter. Kuhinja
dobra in postrežba točna. Vino v sodčkih za dru-
žine po 26 kr. l. franko na dom. 13-4
Spoštovanjem
V. COVACICH.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu,
da je

otvoril svojo „osmico“,
v katere se toči izvrstno domače
črno in belo vino last-
nega pridelka ter se priporoča
za mnogobrojen obisk. 3-1
Greta, 14. svečana 1893.

Lovro Gombač.

Popolna oprava 8-3

za izdelovanje glavnikov
(dva stroja za rezanje, jeden za stiskanje z
silo 12 konj, in vse drugo orodje, kolikor se
ga potrebuje za 12 delavcev).

proda se po nizki ceni iz druge roke.

Več se poizve pri lastniku:

Janez Petaross,
krčmar, via Molin grande šte. 20 v Trstu.

**Kdor ima
loterijske srečke**

ta
naj se abonuje in naj jih da pregledati
pri

ZOLDAN-U,
pisarna za pregledovanje vseh žrebanj v
Trstu, jedina te vrste v avstro-ogarski dr-
žavi in v inozemstvu.

Premnogo je še izžrebanih glavnih dobikov, ki niso
dvigneni, in ako se ne dvignejo o pravem času, iz-
gubljeni so neizogibno.

Plačati je naprej po pogodbi. — Kdor hoče, da se
mu skozi v s e leto objavlja na
na dom, kadar zadene kaka srečka, plača od 50 kr.
višje.

**V mesecu januarju se je našlo (93) triin-
devetdeset srečk, ki so zadele že pred leti
in sicer za to, ker njih posestniki niso ve-
deli o tem.**

Pisarna je nasproti cerkve „Rosario“ št. 1, f. n.
NB. Tiste srečke, ki nimajo pečata Zoldano-
vega in dotičnega datuma, se niso pre-
gledale pri njem. 4-3

Jak. Klemenc
TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča

najnovije zavrtnike iz volne, z žido za
gospo in gospice; židane zavrtnike,
ovratnike in zapestnice za moške; ži-
dane rute za moške in ženske; volnene
čepice za otroke več vrst; boa, mufe iz
kožuškovine, davants Sabo iz suraha in
čipke za plese, židane dežnike na
izber.

Zagotavlja se točna postrežba pri
vmernih cenah. 10-

Čista krv
zdravje!
Tajne bolezni, lišaji, spuščaji, ble-
dost, splošna utrujenost, slabost, se
izgubijo pri zdravi krvi. Mi jamčimo
za gotovi vseh pri uporabljanju naše
metode.
Pri vprašanjih je priložiti povratno
marko. 6-13
„Office Paris Sanitas“,
30. Faubourg Montmartre.

Nova patent samotvorna
brizgalnica za trte in rastline
„Syphonla“

prekaša vse do sedaj
poznane brizgalnice —
ker deluje
SAMOTVORNO.
To dokazuje tisoči po-
hvalnih pism.
Slika in popis je za-
htevati pri tovarni za
gospodarske ter vino-
rejske stroje.

PH. MAYFARTH & C.
Wien, II., Taborstrasse 76 10-8
Katalogi zastoj. V sprejemajo se zastopniki.

J. J. MALCHERKE, WIEN.

Privilegovane škropilnice proti pe-
ronospori inženirja Živica, so spo-
znane kot najboljše, ker so najpro-
stejše, najbolj trdne in trpeče; naj-
bolj lahke in hitre v rabi, ker po-
rabijo najmanj tekočine in ker pri
vsem tem najmanj stanejo. Podpi-
sana tvrdka jih pripravljajo zavolj
tega v mnogem številu za prihodnjo
spomlad ter pošilja, že zdaj pro-
spekte in cenike brezplačno vsa-
kemu, kdor se oglasi in oddaja
obrazce. Priporoča tudi drugo
svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5,

inženirski urad, zaloga strojev in
dotičnega blaga, zastop tovarnic,
mehanična delavnica. 13

Il goldinarjev franko do vsake žo-
lezniske postaje v

Istri poslan, ako se naročnik skliče na ta
časnik, stane pri meni en modroc na pe-
resih (Federmatratze). Ti modroci so so-
lino iz najboljše tvarine narejeni, imajo
po 30 dobro vezanih, močnih peres iz
najboljše bakrenega drata, so s finim
afrikom taprirani in močnim platnenim
evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15-20 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri
naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči.
— Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposlan, tapriran modroc na peresih,
je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žičaste žimnice, slamnice itd.,
kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrožajo.

ANTON OBREZA,
tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroko na Slovenskem bodi slav. občinstvu najboljše
priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, za-
grinjaj in vsega v tapetnisko obrt spadajočega dela. — Ceniki s podobami zastoj in
franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri bališčih in obširnejih
naročilih.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in
dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče, modre, sivo in olivno
po gold. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki cenji do 25 gld.

**Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje
otročjih vozičkov.** 13-30

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.
Najboljše sredstvo za

želodec

katero želodec in opravi
prebavnih delov života krepča
in tudi odprti život pospešuje,
7-25 je

tinktura za želodec,

katero pripravila
Gabrijel Piccoli,
lekar „pri anđelu“
v Ljubljani na dunajski
cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 ste-
klenic in več Zabojček z 12
stekl. stane gld. 1.36; s 24
gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 stekl.
tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5.26; 110
stekl. gld. 10.30. Poštnino plača vodno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Pri-
morskem, v Istri in Dalmaciji.

**Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.**

Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New York & Philadelphijo

koncesijonovana črta, od c. ... avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesijonovani zastop 50-4

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17

ali pri
Josip-u Strasser-u

Sdeditioburea für die k. u. k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar,
Dobiva se v odlikovani lekarni. 14-10
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 21-104
Prodaja in popravlja ure.

**Gostilna s prenočišči „Alla
Nuova Abbodanza“**

Via Torrente št. 15. (polog obokov Chiozza
najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi
jedili do 2 ur popolnosti. Izvrstna namizna in de-
sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po
nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo
ter se priporočam blagovoljne naklonjenosti slav-
nega občinstva. Ponižni

115-106 **P. Favero.**

Petronio & Madalena

(naslednika A. Pipawa) na oglu Via Torrente in
Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino
z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa
svoje bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so
neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-51 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije, z Angloskega, iz Francije
Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk
za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelov kakor tudi romanj-
sko žveplo za žvepljanje trt.

**Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastoj
in franko.**

Bogate knjige z uzorci, kakoršnih še ni bilo,
za krojače nefrankovano. Jaz ne popuščam za
2 1/2, ali 3 1/2, goldinarjev pri metru, ne dajem
daril krojačem, kakor to dela konkurenca na
račun zadnje roke, ampak imam le trdne in
čiste cene, tako, da mora kupiti vsak zasebnik
dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje
knjige z uzorci. Svarim tudi pred pismi kon-
kurence, ponujajoč dvakrat toliko popustka.

SNOVJ ZA OBLEKE.

Poručen in doskling za čistito duhovščino, pred-
pisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov,
tudi za veterane, ognjegasce, telovadce, livreje,
sukna za biljarde in igralne mize, preproge
za vozove, loden nepremičen za lovske suknje,
snovj za prati, poštne ogrtače od gld. 4-14 itd.
— Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno,
čisto volneno sukneno blago, ne pa dober kup
cunje, ki so komaj toliko vredna, kolikor se
plača krojaču, obrne naj se do

IVANA STIKAROFSKY v BRNU
(v tem Manchestrstr. Avstrije)

Največja zaloga fabriškega sukna, v vrednosti
milijona gld.

Da pojasnim velikost in zmoglost izjavljam,
da moja roka zdrzuje največe izvažanje sukna
v Evropi, izdelovanje kamgarnov, potrebnih
za krojače in veliko knjigovoznic le za lastne
namene. Da se prepriča o vsem tem, prosim
slavne občinstvo, da si, kadar mu prilika na-
nese, ogleda velikanske prostore mojih proda-
jalnic, kjer ima posla 150 ljudi.

Pošilja se le po poštne povzetju.

Dopisuje se v nemškem, češkem, ogrskem, polj-
skem, italijanskem, francoskem in angleškem
jeziku. 24-1

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 17-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norvedskega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje se,
proživajo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju
na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja
Prendinija in na drugje besedo Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škaflijah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah v družih deželah.